

DÜNYADA YAŞLI NÜFUS

- Bugün sosyal,ekonomik,tıbbi,bilimsel ve teklonojik değişimlerin sonucu olarak dünyada yaşlı nüfusu artmış ve artmaya devam etmektedir.1970-2025 yılları arasında dünyada yaşlıların sayısının 694 milyon olması tahmin edilmektedir
- 2002 yılında gelişmekte olan ülkelerde yaşayan 60 ve daha büyük yaştaki bireyler yaklaşık 400milyondur.Şimdilerde gelişmiş ülkelerdeki her 7 insandan biri 65 yaşın üzerindeyken 2030 a geldiğinde bu oran her 4 kişiden biri olacaktır.Bu durum yaşlı nüfus için ' yaşlıların yaşlanması' olarak adlandırılan bir süreci başlatacaktır.
- Kıtalara göre değerlendirildiğinde günümüzde dünyadaki yaşlı nüfusun yarısından fazlası Asyada yaşamaktır.

- Gelişmekte olan ülkelerdeki hızlı yaşlanma, aile yapısı, toplumsal ve cinsiyet rolleri göç hareketlerinde dramatik değişimlere neden olmaktadır.
- Dünyada yaşlı nüfusun Avrupa ve Kuzey Amerikanın endüstrileşmiş bölgelerine yayıldığı gelişmekte olan ülkelerde yaşlı nüfus oranının gelişmiş ülkelere göre daha hızlı arttığı belirtilmektedir.
- Uzun yıllar İsveç ve İtalya en yüksek yaşlı nüfus oranına sahipken bugün Japonya demografik olarak dünyanın en yaşlı ülkesidir.

- Nüfusun yaşlandığının diğere bir göstergesi bir toplumun nüfusunun genç ve yaşlı biçiminde sayısal olarak iki grup olarak ifade edilmesidir.
- Bu noktada ortanca yaş bir ülkenin yaş yapısı hakkında genel bir gösterge olarak kullanılabilir.
- Örneğin; 2008 yılında ABD'deki ortanca yaş 36'dır. Yeni Zelanda'da ise yaş ortalaması 37'nin üzerindedir.
- Birleşmiş Milletler nüfus fonunun yayınladığı rapora göre 2012 yılında dünya genelinde bölgelere göre ağırlıklı olarak yaşlı nüfus oranı yüzde 0-9 ya da yüzde 10-19 arasında değişmekteyken 2050 yılında bu oranının bölgeler arası farklılıklar olsada ağırlıklı olarak yüzde 30'a kadar ulaşacağı görülmektedir.

- Dünyadaki yaşlı nüfusun artmasının en önemli nedenlerinden biriside ' Doğumda beklenen yaşam süresinin'yükselmesidir. Beklenen yaşam süresi teknik olarak her yaş için hesaplanabilir ve insanın kalan yaşam süresini verebilir.
- Dünyada gelişmiş ya da gelişmekte olan tüm ülkeler yaşlanma ve yaşlılığa ilişkin gündemlerini belirlemeye ve bunu uluslararası düzeyde paylaşmaya çaba gösterilmektedirler. Bunun yanında dünya nüfusu artarken endüstrileşmiş toplumlarda doğum oranı azalmış kadın için doğum oranı yüzde 2.1 in altına düşmüştür.

TÜRKİYE'DE YAŞLI NÜFUSU

- Türkiyede ilk nüfus sayımı 1927 yılında Cumhuriyetin ilanından 4 yıl sonra yapılmıştır. Bu sayımda Türkiye'nin nüfusu 13.6 milyon bulunmuştur. Türkiyede Kurtuluş Savaşı kazanıldıktan sonra uzun süren savaşlar göçler nedeniyle nüfus azalmıştır.
- Salgın hastalıklar nedeniyle yetişkin ölüm hızı artmış diğer yandan bebek ve çocuk ölümleri çok yüksek düzeylerde gerçekleşmiştir.
- Günümüzde binde 13 seviyesinde olan nüfus artış hızının Cumhuriyetin 100. Yılı olan 2023'de binde 9 seviyelerine düşeceği öngörülmektedir.

- Türkiye’de 2012 yılında 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus oranı % 7,5’tir. Nüfus projeksiyonlarına göre bu oranın 2023 yılında % 10,2, 2050 yılında % 20,8, 2075 yılında ise % 27,7’ye yükseleceği tahmin edilmektedir. 2012 yılında 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus oranının en yüksek olduğu bölge Ege Bölgesidir (% 16,5). Yaşlı nüfusun daha yoğun olarak yaşadığı diğer bölgeler, sırasıyla İstanbul (% 14), Akdeniz (% 11,7) ve Doğu Marmara (% 9,9) bölgeleridir. Yaşlı nüfus oranı en düşük olan bölge, Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’dir

- Türkiyede nüfusun yaş yapısındaki değişimler nüfus pramitlerine bakıldığında yüksek doğurganlıktan düşük doğurganlığa doğru geçmektedir. Türkiye'nin geniş tabanlı nüfus pramitleri 1935 yılından başlayarak 1975 yılına kadar sürmüştür. 1980 yılından itibaren ise tabanı gittikçe daralan nüfus pramitine bırakmıştır.
- Nüfus pramitine bakarak Türkiye de 1970 lere kadar nüfus pramitlerin tabanından başlayarak daraldığı gözlenmektedir. 1970 yılından sonra pramitlerde daralma yavaş yavaş ortadan kalkmıştır. 1990lı yıllardan sonra ileri yaşlara doğru yavaş yavaş daraldığı gözlemlenmiştir Bu gelişmeler yalnızca ileri yaş gruplarında değil tüm yaş gruplarında ölüm hızlarının düşmeye başladığını göstermektedir.